

MAREK MARIUSZ TYTKO (Cracow, Poland)
e-mail: marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl

[Rec.:] *Sprawiedliwości sowieckiej ciąg dalszy : dokumenty łagrowe Kazimierza Zamorskiego* / [wyd.] Adam Roliński, Jan Brzeski, [Kraków ; nakł. UJ], 1997, s. 79-120, [20] s.

Publikacja wydana w opracowaniu dwóch znanych krakowskich historyków-bibliotekarzy – Adama Rolińskiego i Jana Brzeskiego ukazuje źródła dokumentalne dotyczące 60 Polaków - więźniów sowieckich łagrów. Dokumenty pochodzą z daru Kazimierza Zamorskiego (1914-2000), andersowca, powierzone mu przedtem do badań w 1946 r. Upřednio były one częścią zbiorów Biura Dokumentów II Korpusu (gen. Andersa) z okresu II wojny światowej (1941-1945). Byli więźniowie polityczni w Związku Sowieckim po wyjściu z łagrów (1941) złożyli w depozyt generałowi Władysławowi Andersowi swoje indywidualne dokumenty głównie dotyczące procesów politycznych (wyroków, jakie otrzymali w ZSRS) lub zaświadczeń o amnestii itp. Archiwalia te stanowią cenne źródło historyczne dla poznania losów Polaków w ZSRS na jednostkowych przykładach konkretnych osób w totalitarnym mechanizmie „sprawiedliwości sowieckiej”.

Dokumenty dotyczą następujących osób (alfabetycznie, według nazwisk): Leon Bandurik, Jan Chromiak (Franciszek Wysoczański), Chudziński Tomasz, Bolesław Czaszewicz, Jan Czczerski (Ciecierski), Paweł Czyż, Jan Derks, Władysław Dobrzański, Antoni Dworak, Józef Fabiński, Franciszek Fleszar (Fliszar), Paweł Gem[...]bicz, Piotr Gogol, Henryk Graniecki, Edward Grigorczewicz, Maks Grosztem, F.F. Guzowski, Marek Jurasik, Antoni Kamiński, Czesław Kamiński, Wiktor Kiczewski (Kielczewski), Stanisław Kołodziej, Jan Korczuk, Józef Kryłowski, Tadeusz Kucharczyk, Aleksander Kulawczyk, Leonid Kulesza, Zygmunt Lasota, Władysław Liro, Marian Maciejczyk (Maciejko), Teodor Maksymiszyn, Jakub Melcer (Melzer), Waclaw Michałowski, Anna Mochnacka, Andrzej Morawski, Mieczysław Mszczywojewski, maksym Niewzorow, Wojciech Papera, Stanisław Parowski, Jan Pawluc, Bronisław Pokrzywiński, Jan Popowicz, Adam Przybyło (Przybyła), Leon Rzycki, Juliusz Serafin, Leon Skrynicki, Jan Sobieszek, Jan Stec, Józef Stępniewski, Jan Stroński, Antoni Szkutnik, Bolesław Szpalik, Mieczysław Szpalik, Kazimierz Terajewicz, Jan Trznadel, Konrad Wliziło, Jan Włodarczyk, Józef Woźniński, Leopold Woźny, Mikołaj Ziłow.

Pozycja posiada summary. W oryginale do tekstu dołączono 69 czarno-białych ilustracji, w tym 59 fotokopii dokumentów, dwie mapy oraz osiem fotografii portretowych. Publikacja ma walory dokumentacyjne oraz poznawcze, może służyć historykom, szczególnie biografom jako materiał źródłowy. Pozycja może być wykorzystana jako materiał pomocniczy przez nauczycieli historii w edukacji historycznej i wychowaniu patriotycznym.

Tytuł w języku angielskim (the title in English):

[Rev.:] More on the Subject of Soviet Justice : Gulag Documents of Kazimierz Zamorski

Abstract (Summary):

The book entitled *More on the Subject of Soviet Justice : Gulag Documents of Kazimierz Zamorski* is concerned not only with the history of the life of Kazimierz Zamorski (1914-2000), but also with the lives of many Polish political prisoners, arrested in the Soviet Union during World War II. They were accused and judged in political trials in the USSR. The monograph is a contribution to the Polish history in the twentieth century. When the Polish prisoners of the Soviet gulags were released and left the USSR, they deposited these original Soviet documents in the office of the Polish Second Corps of General Anders. These documents were found by Kazimierz Zamorski and their contents are reproduced and printed in the book. The documents come from the time of World War II (1939-1945), especially from the second Soviet occupation of Poland (1939-1941), and from the beginning of the third Soviet occupation of Poland (1944-1945). The book is also concerned with individual historical documents of Poles who lived under the German occupation of Poland (1939-1945). There are also some copies of the German documents from that time referring to various Polish soldiers. This source-based book has been published in Polish.

Key words:

history, Kazimierz Zamorski (1914-2000), Polish political prisoners, political trials in the USSR, The Soviet Union, history of the USSR, Polish history of the twentieth century, Soviet gulags, source documents, The Second World War (1939-1945), Soviet occupation of Poland (1939-1941), Soviet occupation of Poland (1944-1945), German occupation of Poland (1939-1945),

Słowa-klucze:

historia, Kazimierz Zamorski (1914-2000), więźniowie polityczni polscy, procesy polityczne w ZSRS, Związek Sowiecki, historia ZSRS, historia Polski XX wieku, sowieckie łagry, dokumenty źródłowe, II wojna światowa (1939-1945), okupacja sowiecka Polski (1939-1941), okupacja sowiecka Polski (1944-1945), okupacja niemiecka Polski (1939-1945),

Bibliografia (Bibliography):

Sprawiedliwości sowieckiej ciąg dalszy : dokumenty łagrowe Kazimierza Zamorskiego / [wyd.] Adam Roliński, Jan Brzeski, [Kraków ; nakł. UJ], 1997, s. 79-120, [20] s., tabl., 1 k. mapa złoż. : faks., mapa, portr. [nadbitka z:] „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej”, r. 47: 1997, s. 79-120, [20].